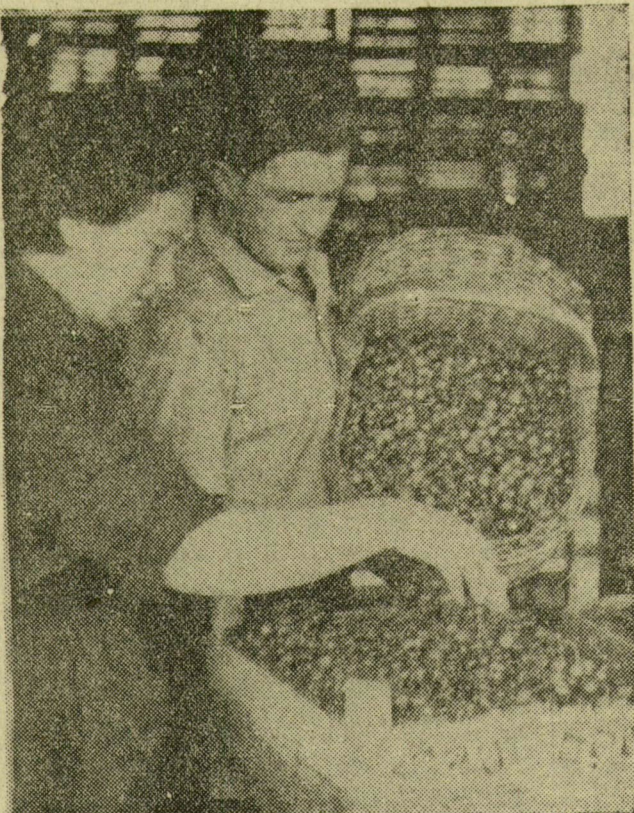

Gyümölcs.

SZEZON

A szatymazi tranzit telepen már megkezdődött a gyümölcsszállítási szezon a cseresznyével és a földieperrel. Csak a szatymazi közös és háztáji gazdaságokból 5 vagon cseresznyét várnak. Eddig már befutott 3 vagon áru, amelyből kettő a hazai, egy pedig az osztrák piacon szerzett elismerést a termelőknek. A földiepertermelést 2 vagonra becsülik Szatymazon.

Képeinken: Szász István egyenest a szállítóládába önti kosarából a ropogós cseresznyét. Alsó képünkön: izléses műanyagtálcákba csomagolják a friss földiepret, még kicsit zölden. Mire a piacra kerül — 24 órán belül —, megéri.

PILLANTÁS

az ország étlapjára

Kiskereskedelmünk már tavaly is csaknem negyvenmilliárd forint értékben adott el különféle élelmiszereket, idén pedig újabb 15 százalékkal emelkedett az élelmiszerforgalom összege. Ez idén is főleg a földművelészetek boltjaiban emelkedett erősen, ami arról tanúskodik, hogy az élelmiszerek kereskedelmi forgalmának e számottevő növekedése nem utolsósorban a tavalyi rossz termés következménye.

Ha közelebbről vizsgáljuk az élelmiszerforgalom adatait, akkor azt látjuk, hogy annak a hatalmas összegnek, amelyet az ország népe élelmiszervásárlásra fordít, csaknem a felét mindössze hét árucikk foglalta le a maga számára. Ezek közül a sör került az első helyre: 1962-ben az összes élelmiszerforgalom 8,8 százalékát képviselte. Meg kell állapítanunk azt is, hogy ezen belül a csapolt sör forgalma jóval magasabb volt, mint a palackozotté.

A hús közvetlenül a sör nyomában járt és elérte — a baromfival együtt — az összes élelmiszerforgalom 8,6 százalékát. Lemaradása tehát alig orrössznyi. Ezután áll csak be a sorba a kenyér, 6,9 százalékkal, majd a különféle dohányárú 6,6 százalékkal. Ez utóbbi tételben belül a Kossuth-cigaretta vezet, messze maga mögött hagyva az összes vetélytársait!

Előkelő helyezést értek el a különféle zsiradékfélék is, együttesen 6,2 százalékkal. Ebben a tételben nemcsak a sertézsír szerepel, amely kétségkívül a favorit a hazai zsiradékforgásban, hanem a vaj is, amelynek fogyasztása évről évre emelkedik, továbbá az étolaj, ami

ért ugyan nem nagyon rajonganak mifelénk, pedig az orvosok, akik egészségükért a cukor 5,9 százalékkal szerepel a kimutatásban. Melléje a hatodik helyre ismét egy nem várt versenytárs futott be holtversenyben: a különféle égetett szeszes ital: a rum, a pálinka, a likőr és társai. A szegénylős statisztika ugyan különkülön mutatja ki őket, de összesítve elérték az összes élelmiszerfogyasztás 5,9 százalékát.

Hogy az alkohol milyen túlzott szerepet tölt be még mindig a fogyasztásban, azt nemcsak ezek az adatok bizonyítják, hanem az is, hogy a ranglistán a következő helyet 4,6 százalékkal a bor foglalja el. A sörrel szemben persze nem olyan nagy a bor lemaradása, mint ahogyan azt a kereskedelmi forgalom adatai mutatják, ehhez hozzá kell még számítani azt a mennyiséget is, amelyet a saját termésből isznak meg. A sörnél ilyesmire nincs szó, a sörgyárakkal odahaza nem lehet versenyezni.

Ezek után következik csak a fogyasztás ranglistáján a liszt és a tésztafélék, együtt 4,3 százalékkal, majd az édesség 3,9 százalékkal és a tej 2,4 százalékkal. Az immár nemzeti italunkká vált kávé 1,5 százalékkal szerepel összes élelmiszerfogyasztásunkban. A százalékarány tehát nem túlzottan nagy — bár jóval több, mint amennyi pl. a tojás — de értékben nem jár messze a háromnegyedmilliárd forinttól — ennyit költünk el ugyanis egy év alatt a duplákra.

Adám László

Új igények a népművelésben

Több ízben hallottuk népműveléssel foglalkozók szájából, hogy »válságban« van munkájuk, csökkent az emberek érdeklődése, »nem igénylik a kultúrát«. Véleményüket jelenségekre alapozták, miközben mellőzték más, ennek ellentmondó vagy látóköriükön kívül eső tényeket. Holott egyes elszigetelt tények sohasem vezethetnek helyes »diagnózisra«, csupán ha összefüggéseikben vizsgáljuk a jelenségeket egy kérdéskörben. Erdemes ebből a szempontból vizsgálat tárgyává tenni a Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsának 1963-as második fél évi statisztikai jelentéséből a kulturális tömegmozgalomra vonatkozó adatokat. Minthogy a statisztika által vizsgált 100 821 Csongrád megyei dolgozó 67 százaléka munkás, a kulturális tömegmozgalomra vonatkozó adatok is nagy általánosságban a munkásságra jellemzőek, annak kulturális helyzetét és igényeit tükrözik.

Előterben a szervezett oktatás

Az ismeretszerzési lehetőségeket tekintve, a tömegek érdeklődése fokozatosan a szervezettebb állami — és főként magasabb — oktatási formák, valamint a magasabb színvonalú munkásakadémiák felé fordul. Adatokkal alátámasztva: az ismeretterjesztő előadások látogatottsága jelentéktelen mértékben csökkent, mondhatni stagnál; a dolgozók általános iskolájára beíratkozottak száma 261 fővel csökkent, ám a középiskolákba íratkozottaké ennél sokkal többel emelkedett. Ugrásszerűen növeke-

dett az egyetemi és főiskolai tanulmányokat folytatók száma: 905 fővel; végül örvedetesen, mintegy 30 százalékkal több volt 1963-ban az előző évinél a társadalmi ösztöndíj. Mindez a tanulás iránti igény fejlődését, a magasabb színvonalú oktatási, tudásszerzési lehetőségek felé fordulását jelzi. Mégis: az általános iskolai létszámszökkenés felveti a kérdést, hogy vajon eleget tettünk-e azok meggyőzésére a tanulás szükségességéről, akik nem végeztek nyolc általánost, mert hiszen ilyenek szép számmal vannak még.

Az izlés értékesebb műveket kíván

Nemcsak a tanulás, a szórakozást nyújtó művelődés iránt is igényesebbek lettek az emberek. Csökkent az üzemi rendezvényeken — műsoros esteken stb. — résztvevők száma több mint 80 ezer fővel, valamint megfogyott az üzemi szakkörök és műkedvelő együttesek létszáma. Ezzel szemben — noha a közönségszervezés útján eladott egyes színház, opera és hangversenyjegyek száma közel három és fél ezerrel csökkent — a bérletek száma olyan nagy mértékben növekedett, ami a színház- opera és hangverseny látogatottság közel 20 százalékos növekedését mutatja. Ha még az egyéni és klubtelevíziók számának növekedését is figyelembe vesszük, a következtetés az, hogy ma már a művészileg igényesebb előadások, szórakozási lehetőségek érdeklik az embereket. Itt azonban felmerül a manapság gyakran feltett kérdés: ez a közönségigény-fejlődés vajon az öntevékeny művészeti mozgalom válságát jelenti-e? Csupán a műkedvelés »válságát!« Tehát részben nagyobb igényességet kíván az öntevékeny csoportoktól — amelyek ma már inkább falusi vendégszerepléseken mutatják be műsoraikat —, részben pedig — s hiszen ez volt eddig is egyik funkciójuk — tagjaik képességeinek fejlesztésére kell, hogy fordítsák a fő figyelmet. Különösen hasznosak e tekintetben a tagjaiknak sok művelődési lehetőséget biztosító irodalmi színpadok.

Még egy érdekes és jellemző adat: az üzemi könyvtárak állománya hat és fél ezer kötettel nőtt a megyében, viszont hétszázzal kevesebb olvasójuk közel húsz-

ezerrel kevesebb kötetet kölcsönzött ki. Vajon miért? Úgy véljük, e rejtély nyitja a könyvtárügyi statisztikákban talált magyarázatot, mert ennél a húszezernél jóval több, a tízmillió forintot is bőven meghaladó értékű könyv talált vásárlóra a megyében. Általános tendenciaként könyvelhetjük el, hogy ma már az emberek egyre nagyobb számmal a saját könyvet, saját kis házi könyvtárát igénylik.

Nem válság, hanem fejlettebb igények

Milyen következtetéseket vonhatunk le e statisztika számainak alapján? A kulturális tömegmozgalomban a tartalmasabb, gondolatokban gazdagabb, az előadás módjában igényesebb művelődési formákat kell fejlesztenünk. Az oktatásban még nagy gondot kell fordítanunk arra, hogy minél több ember végezze el a nyolc általános osztályt, a nem szervezett állami oktatási formák közül pedig elsősorban a munkásakadémiákat fejlesszük. Természetesen az »akadémia« szó nem minden. Az ismeretterjesztő előadások iránt — akár akadémiák keretében, akár azon kívül hangzanak el — az igény a magasabb színvonal, az érdekebb, változatosabb előadasmód felé irányul. Kár azon siránkoznunk, hogy kevesebben látogatják az öntevékeny művészeti csoportok előadásait. Világos, hogy az emberek igényesebbé válva ha lehetőségük van — a gazdagabb és színvonalasabb előadásokat nézik meg. Fokozottabb gondot kell tehát fordítani a közönségszervezésre, azon túl pedig a színház, mozi és televízió-előadások iránti érdeklődés segítésére akár egy-egy film, színdarab stb. problémáinak tisztázása, megvitatása útján is. Számtalan lehetőséget találhatunk a változó igény kielégítésére és további fejlesztésére, amelyek közül csak néhány általánosabbat kíséreltünk meg kiemelni. A népművelés munkásainak, a vele foglalkozó szervek szakembereinek, a könyvbarát bizottságoknak egyaránt érdemes elgondolkoznik e statisztikában mutatkozó igényváltozásról. Munkájuk akkor lehet eredményes, ha nemcsak nyomon követi, hanem mintegy elébe megy a tömegek kulturális érdeklődésének.

N. F.

Megkezdődtek a pedagógusnap ünnepségek

Pénteken országsszerte megkezdődtek a pedagógusnap ünnepségek. A pedagógusok szakszervezetének elnöksége a szakszervezet Benczúr utcai otthonában baráti találkozón látott vendégül budapesti és vidéki pedagógus vétéranokat. Az idős nevelőket az elnökség nevében köszöntötték, majd ebédet adtak tiszteletükre.

A KISZ budapesti bizottsága hetven fővárosi pedagógust tüntetett ki KISZ érdeméremmel, aranykoszorúval KISZ-, illetve kiváló úttörővezető jelvénnel, mert a most záruló oktatási évben példamutatóan segítették az úttörők és a KISZ-szervezetek munkáját.

Aratás előtti munkalendület

Megelőzik az időt a Móra Tsz tagjai

A szegedi Móra Ferenc Tsz Dózsa és Táncsics üzemegekben lassan befejeződnek a tavaszi vetési és növényápolási munkák. Több mint 300 ember dolgozik a földeken folyamatosan. Különösen az asszonyokat illeti dicséret, akik a korai palántaneveléstől a kiültetésig, a burgonyakapálástól a lucernabetakarításig szinte minden munkában helytálltak.

Szili Antal tsz-elnök örömmel újságolta: a szorgalom mellett a kedvező időjárás is segítette őket a soros munkákban. Száz hold fűszerpaprika elültetését rövidesen befejezik, sőt a korábban kiültetett paprika egy részét már meg is kapálták.

Rövidesen befejezik 350 hold kukorica kultivátorozását, s megkezdtek a kapálást is. Egy-egy családra 2-3 hold kukorica jut, amelynek sorközi művelésbe belesegítenek a családtagok is.

Hogy a Móra Ferenc Tsz gazdái előtte járnak az időnek, annak komoly oka van. Az aratásig minden soros növényápolást be akarnak fejezni, hogy a teljes munkaerős a közel ezer hold kálászós betakarítására fordíthassák. Kétszáznegyvenkét hold kenyérgabona, 729 hold árpa és 12 hold zab vár itt aratásra. A tavalyinál ké-

nyegesen jobb terméshozamot várnak minden kalászból.

A nagyüzemi baromfitegyezésre berendezkedett gazdaságban az árpából holidanként 3 mázsával több termésre számítanak a tavalyinál. Vigasztal, hogy kis területen dől csak meg eddig a gabona, tehát várhatóan nem lesz szükség sok kézi kaszára.

Számoltak azonban minden eshetőségre, éppen ezért előre megszervezték az aratópárokat is. Ha netán megdőlné a gabona, a kaszára fogható férfiak és marokszedő asszonyok azonnal munkába állnak. A brigádvezetők mindegyike — Gera András, Farkas Lajos, Csúcs Mihály és Törőcsik István — maga válogatta össze a nehézs munkát bíró húsz aratópárt, akik akkor is beugranak aratni, ha netán valamelyik gép átmenetileg elromlana.

Minden munkaerővel és lehetőséggel számolva készítette el a tsz az aratási munkatervet. Nemcsak a brigádok, munkacsoportok, hanem minden egyes ember előre tudja a beosztását az első naptól az utolsóig, hogy zökkenőmentes, szemvesztés nélkül arassanak.

B. F.

A SZOT teljes ülést tartott

Pénteken az ÉDOSZ székházában tartotta a Szakszervezetek Országos Tanácsa teljes ülést. Az ülést Somogyi Miklós, a SZOT elnöke, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja nyitotta meg. Ezután Brutyó János, a SZOT főtitkára, az MSZMP Politikai Bizottságának póttagja tartott beszámolót a nemzetközi szakszervezeti mozgalom helyzetéről, a magyar szakszervezetek nemzetközi munkájáról.

A beszámolót követő vitában felszólalt Gáspár Sándor, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára is. Louis Padilla, a Szakszervezeti Világszövetség titkára elmondta, hogy a tanácskozás sok segítséget ad a világszövetség vezetőinek munkájához.

Számos más felszólalás és Brutyó János válasza után a teljes ülés elfogadta a beszámolót.

Ezután szervezeti kérdéseket tárgyaltak. Az ülés Bugár Jánosné más munkakörbe történő távozása miatt eddigi érdemeinek elismerésével és elnöki tagságának fenntartásával felmentették titkári tiszte alól, és a SZOT új titkárává Gereb Sándornét választották.

A teljes ülés Somogyi Miklós zárszavával ért véget. (MTI)

Mexikói és uruguayi szakszervezeti küldöttség Budapesten

Pénteken a SZOT Elnökségének meghívására mexikói és uruguayi szakszervezeti nököldöttség érkezett hazánkba. A küldöttek korábban részt vettek Bukarestben a dolgozó nők helyzetével foglalkozó 2. szakszervezeti világkonferencián.

A vendégek a magyar szakszervezetek tevékenységét tanulmányozták, több ipari, mezőgazdasági üzemet és szociális intézményt látogattak meg, hogy személyes tapasztalatokat szerezzenek a magyar dolgozók életéről.